

Arbeidsveiligheid op het rundveebedrijf

*Veilig omgaan met
dieren, machines en mestgassen*

Evelien D'Haenens

Inleiding

Veiligheid en gezondheid op land- en tuinbouwbedrijven

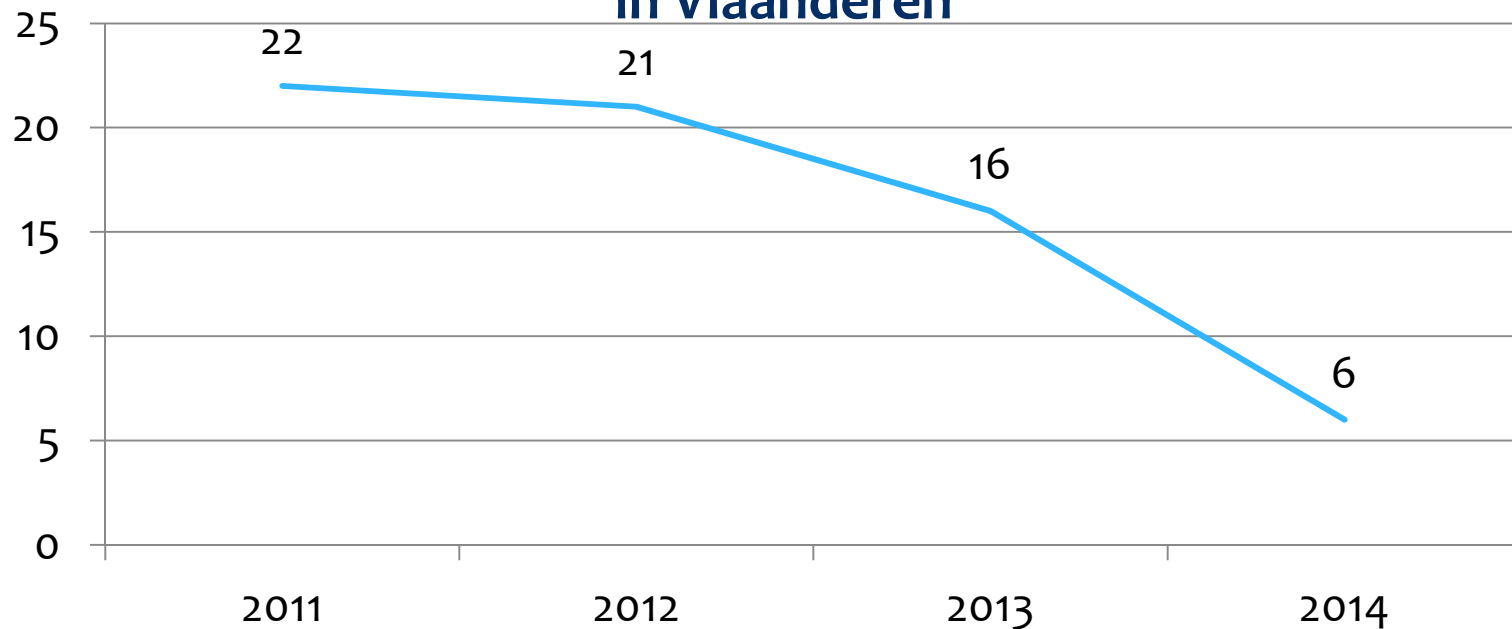
Land- en tuinbouwer is een veelzijdig en risicovol beroep

- * Veelzijdig beroep
- * Veel verandering in werkplanning
- * Soms zeer lange werktijden
- * Werken in slechte weersomstandigheden
- * Slechte staat van de grond (vb. na overvloedige regen)

Inleiding

Veiligheid en gezondheid op land- en tuinbouwbedrijven

Dodelijke arbeidsongevallen in land- en tuinbouw in Vlaanderen

Inleiding

Veiligheid en gezondheid op land- en tuinbouwbedrijven

Oorzaken van ongevallen

1.	Uitglijden, struikelen , vallen van hoogte (ladders, ...)	33%
2.	Machines en gereedschap	28%
3.	Dieren	25 %
4.	Electrocutie	1 %
5.	Gevaarlijke produkten	1 %
6.	Andere (vergiftiging,verstikking,verplettering ...)	12 %

Inleiding

Veiligheid en gezondheid op land- en tuinbouwbedrijven

👉 Filmpje: Landbouw zonder kleerscheuren

Inleiding

Veiligheid en gezondheid op land- en tuinbouwbedrijven

Preventie

1. Voor **mezelf en mijn medewerkers**
2. **Orde en netheid** is het fundament van preventie
3. Gevaarlijke situaties **direct** aanpakken
4. **Wettelijke verplichting**
5. Risico nul bestaat niet

Inleiding

Veiligheid en gezondheid op land- en tuinbouwbedrijven

Welzijnswet 04/08/1996

1. Identificatie van de risico's
2. Evaluatie van de risico's
3. Uitvoeren van preventiemaatregelen

Inleiding

Veiligheid en gezondheid op land- en tuinbouwbedrijven

Preventiemaatregelen: hiërarchie = gezond boerenverstand

1. Het risico elimineren.
2. Het risico reduceren
3. Toepassen van collectieve beschermingsmiddelen (CBM)
4. Gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)
5. Signalisatie en pictogrammen

Arbeidsveiligheid op het rundveebedrijf

AO op rundveebedrijven

- ☞ 3 belangrijke oorzaken van arbeidsongevallen
 - Dieren = rundvee
 - Machines en tractoren
 - Mestgassen

VEILIG OMGAAN MET RUNDVEE

RISICOFACTOREN

Onderhoud van stal

☞ Vnl. schoonmaken en instrooien → Fysieke belasting, irritatie luchtwegen, uitglijden en struikelen

Omgang met en verzorging van rundvee

☞ In contact komen met rundvee gedurende dagelijkse werkzaamheden

☞ Blootstelling aan ≠ risico's in omgang en verzorging van de dieren

VEILIG OMGAAN MET RUNDVEE

RISICOFACTOREN

Omgang met en verzorging van rundvee

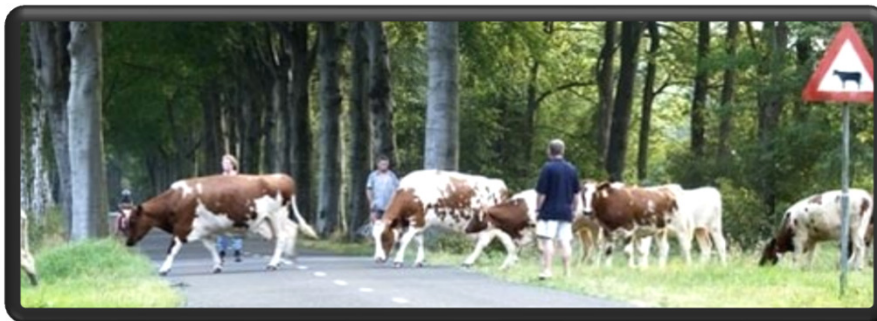
☞ Drijven en fixeren

☞ Stieren

☞ Melken

☞ Laden voor transport

☞ Oversteken op de openbare weg

☞ 2 belangrijke risicogroepen

VEILIG OMGAAN MET RUNDVEE

PREVENTIEMAATREGELEN

Inrichting van stal

Ontsnappingsmogelijkheden voorzien

- Voldoende doorgangen in stal voorzien en mogelijkheid tot snel verlaten van de stal

Melkstal

- Correct plaatsen van beschermingshekken en stootplinten

Behandelingsbox

- Ruimte waarin een dier wordt behandeld is erg belangrijk voor veiligheid van uitvoerders

VEILIG OMGAAN MET RUNDVEE

PREVENTIEMAATREGELEN

Omgang met en verzorging van rundvee

☞ Smeden van een vertrouwensband

- LB'er die zijn dieren kent: beter in staat in alerte reactie en deze aan te passen aan gedrag dieren
- Vertrouwensband vertrouwde geur, geluid en uiterlijk
- **Opgelet:** dier pijnigen = nefast voor vertrouwensband

☞ Benaderen

- Rekening houden met mono- en binoculaire gezichtsveld

VEILIG OMGAAN MET RUNDVEE

PREVENTIEMAATREGELEN

Omgang met en verzorging van rundvee

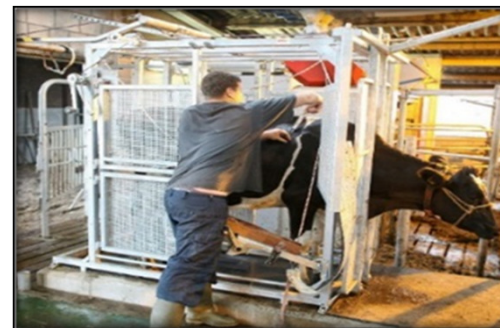
☞ Drijven en fixeren

DRIJVEN = Bij verandering stal of weide

- Meest aan te raden optie : herdershond
- Drijfstock (+ dieren op veilige afstand) of dieren lokken m.b.v. lokvoeder

FIXEREN = Nodig bij behandeling

- Behandelingsbox
- Gebruik halster
- Andere methodes : dier bij neus vastknijpen

VEILIG OMGAAN MET RUNDVEE

PREVENTIEMAATREGELEN

Omgang met en verzorging van rundvee

☞ Speciale aandacht voor stieren

- stieren apart houden van koeien
- afvoeren stieren > 3 jaar (agressiviteit ↗ naarmate leefti jd ↗)

STIER VOORZIEN VAN NEUSRING (STERK AANGERADEN VANUIT PREVENTIE!)

- Enkel toegestaan bij stieren

VEILIG OMGAAN MET RUNDVEE

PREVENTIEMAATREGELEN

Omgang met en verzorging van rundvee

Speciale aandacht voor stieren

GEWENNING AAN TOUW

- Jonge stieren vanaf 6 maanden oud laten wennen aan touw

STOK MEENEMEN OP WEIDE

- Steeds aangeraden bij betreden van weide waar stier aanwezig is

Laden voor transport

- Roestvrijstalen loopbrug bedekken met stro: Verblinding dieren ↘
- Laadruimte voldoende verlichten: verschil in lichtsterkte tussen buiten en binnen ↘

VEILIG OMGAAN MET RUNDVEE

PREVENTIEMAATREGELEN

Cauterisatie of onthoorning

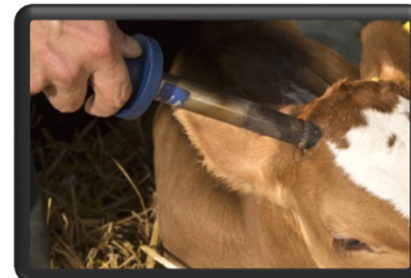
VEILIG OMGAAN MET RUNDVEE

PREVENTIEMAATREGELEN

Cauterisatie of onthoorning

☞ 1ste methode: cauterisatie

- Net voor of juist op moment van doorkomen = Verwijderen van hoorgroeipunt bij kalveren

☞ 2de methode: onthoorning

- = Verwijderen van volgroeide hoorn bij volwassen runderen

☞ Alternatief voor onthoorning

- Gebruik van fokdieren zonder horens → Genetisch hoornloze kudde

VEILIG OMGAAN MET RUNDVEE

PREVENTIEMAATREGELEN

Signalisatie bij oversteken van openbare weg

☞ Risico op verkeersongevallen ↗

☞ Ook uitbreken van rundvee

- Regelmatige controle omheining weiden = Preventie door tijdige detectie en herstelling

Aandacht voor risicogroepen (kinderen en bejaarden)

PBM's

☞ Aangeraden: veiligheidsschoenen /laarzen (versterkte punt + antislipzool)

VEILIG OMGAAN MET MACHINES

INLEIDING

👉 Landbouwvoertuigen = grootste risicofactor

VEILIG OMGAAN MET MACHINES

ALGEMENE INFORMATIE

Landbouwvoertuigen: wegverkeer/wetgeving

- ☞ Voldoen aan aantal technische en administratieve bepalingen
- ☞ Onderworpen aan verkeersreglement (=regels)
- ☞ Inschrijving en kenteken- of nummerplaat
- ☞ Verzekering
- ☞ Signalisatie

VEILIG OMGAAN MET MACHINES

ALGEMENE INFORMATIE

Landbouwvoertuigen: wegverkeer/wetgeving

☞ Veiligheidsuitrusting

GEVARENDRIEHOEK (ALTIJD VERPLICHT AANWEZIG)

BRANDBLUSSER (ALTIJD VERPLICHT AANWEZIG)

VEILIG OMGAAN MET MACHINES

RISICOFACTOREN

☞ Voornaamste **algemene risicofactoren** bij machines in land- en tuinbouwsector

- Contact met bewegende delen
- Verplettering
- Projectie van wegvliegende deeltjes

☞ Ook enkele belangrijke **specifieke risicofactoren** bij landbouwvoertuigen

- Wegverkeer
- Personen in onmiddellijke omgeving

VEILIG OMGAAN MET MACHINES

ALGEMENE RISICOFACTOREN

VEILIG OMGAAN MET MACHINES

ALGEMENE RISICOFACTOREN

Contact met bewegende en roterende machinedelen

- ☞ Roterende machinedelen: snel- en traagdraaiende delen

Vb: aftak- of aandrijfas

- ☞ Snijdende machinedelen
 - Veelvoorkomend op land- en tuinbouwmachines: vb. messen bij oogstmachines
- ☞ Ontbreken van bescherming: risico ↗ op contact met bewegende onderdelen

VEILIG OMGAAN MET MACHINES

ALGEMENE RISICOFACTOREN

Contact met bewegende en roterende machinedelen

☞ Defecten of blokkeringen

- Tijdsdruk
- MOET met uitschakeling motor
 - Vb: maishakselaar en balenpers

Wegvliegende deeltjes

☞ Sommige machines: tijdens werking deeltjes projecteren

- Vb: slijpschijf (ogen!)
- harde voorwerpen zoals stenen of afgebroken onderdelen bij sneldraaiende maaimachines
- Zwerfvuil bij maaien van bermen en verkeerswegen

VEILIG OMGAAN MET MACHINES

ALGEMENE RISICOFACTOREN

Overbrenging van energie

☞ Energie opgestapeld in veren

☞ Hydraulische energie

- Gepaard met verhoogde temperaturen en hoge drukken.
- Risico bij lek in hydraulische leidingen
- Bijkomende risicofactor: machine staat veelvuldig buiten

VEILIG OMGAAN MET MACHINES

ALGEMENE RISICOFACTOREN

Vallen, uitglijden en struikelen met machine

- Vb: bosmaaier langsheen beek, bomen snoeien met kettingzaag, ...

Vallende machineonderdelen of lasten

- ☞ Vallen van stobalen van verreiker
- ☞ Gebruik van vorkheftrucks en hefmasten aan trekkers
 - Risico op breuk in hydraulische leiding

Elektriciteit

- ☞ Elektrisch aangedreven machines → elektrocutiegevaar
 - Vb: machines in melkstallen, hogedrukreinigers en wasinstallaties voor fruit en groenten

VEILIG OMGAAN MET MACHINES

ALGEMENE RISICOFACTOREN

Contact met warme onderdelen

- ☞ Leidt mogelijk tot brandwonden

Brand- en ontploffingsgevaar

- ☞ 3 elementen nodig voor brand: brandbaar product, energiebron (o.a. vonk) en zuurstof

☞ Vloeistofbranden

- Benzine: vlampunt van -10°C = licht ontvlambaar
- Diesel: vlampunt van 55°C = ontvlambaar maar minder dan benzine
- Ontvettingsprodukten

VEILIG OMGAAN MET MACHINES

ALGEMENE RISICOFACTOREN

Uitlaatgassen

- ☞ Diesel- en benzinemotoren produceren uitlaatgassen
- ☞ Schadelijke stoffen zoals benzeen (kankerverwekkend):

Gezondheid van de land- en tuinbouwer

☞ Lawaai

- schadelijk geluidsniveau (> 85 dB)
- kettingzaag , bosmaaier, tractor ...

☞ Lichamelijke belasting

- Belasting van de rug ...

☞ Trillingen

VEILIG OMGAAN MET MACHINES

SPECIFIEKE RISICOFACTOREN

- ☞ Land- en tuinbouwvoertuigen
 - Vb: bulldozer, oogstmachine, ...

- ☞ Tractor

- ☞ 2 belangrijke specifieke risicofactoren bij landbouwvoertuigen
 - Wegverkeer
 - Personen in onmiddellijke omgeving

VEILIG OMGAAN MET MACHINES

SPECIFIEKE RISICOFACTOREN

Wegverkeer

☞ Landbouwvoertuigen op openbare weg = potentieel gevaar voor andere weggebruikers

☞ Verschillende risicofactoren die dit gevaar vergroten

- Modder
- Grootte
- Trage snelheid
- Beperkte zichtbaarheid vanaf bestuurderspost
- Brandende werklichten
- Vallende lading

VEILIG OMGAAN MET MACHINES

SPECIFIEKE RISICOFACTOREN

Personen in onmiddellijke omgeving

- O.a. bestuurder, passagiers, helpers en omstaanders
- **Omkantelen** = voornaamste oorzaak van door voertuig veroorzaakte dodelijke ongevallen!
 -
- **Verpletterd of gekneld raken:**
 - manueel aankoppelen van werktuigen aan trekker:
 - Handrem vergeten
 - Door vallen tijdens op- en afstappen

VEILIG OMGAAN MET MACHINES

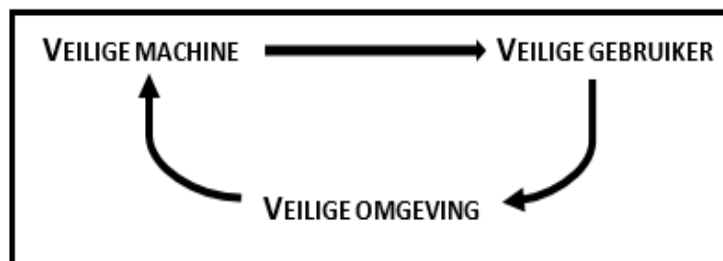
PREVENTIEMAATREGELEN

☞ 3 mogelijke oorzaken van risico's met machines

- Technische defecten
- Menselijke factoren
- Gevaarlijke omgevingsfactoren

☞ Mogelijke preventiemaatregelen tegen deze risico's

- Voorzien van een veilige machine
- Voorzien van een veilige gebruiker
- Voorzien van een veilige omgeving

VEILIGE MACHINE

Vereiste documenten bij aankoop of huur

- CE label
- EG verklaring conformiteit
- Handleiding in de gebruikelijke taal
(normaal gebruik , interventie,
onderhoud)
- Veiligheidsinstructies

VEILIGE MACHINE

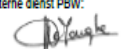
Vereiste documenten bij gebruik

- Inventaris machines
- veiligheidsinstructiekaart (VIK)
- Okkaziemachines: Verslag van nazicht van conformiteit (door een bevoegd persoon)
- Wijzigingen aan machines : conformiteit ?
- Hefwerktuigen en toebehoren: periodieke controle om de 3 maanden door een erkend organisme.
- Logboek onderhoud

VEILIGE MACHINE

Correct onderhoud van machines

- ☞ ***Alle onderhoudsbeurten bijhouden in logboek***
- ☞ ***Dagelijkse controle door de gebruiker***
- ☞ ***Jaarlijkse controle (technische en veiligheidsaspecten)***
- ☞ ***Correct opvolgen van de gebruiksinstructies***
- ☞ ***Veiligheidsinstructiekaart***
- ☞ ***Signalisatie (pictogrammen)***
- ☞ ***Noodstop***

 Provincie West-Vlaanderen <i>Door mensen gedreven</i>	Veiligheidsinstructiekaart T24 Tractor Plaats: opgesteld door: Yves Zwartjes opgesteld op: 30-11-07 gewijzigd op: visum interne dienst PBW:
---	---

1 ALGEMEEN

Lees aandachtig de handleiding om de mogelijkheden, maar ook de beperkingen te kennen. Let vooral op de veiligheidsvoorschriften! Het gebruik van de machine is enkel voorbehouden aan wie de handleiding en veiligheidsinstructies heeft doorgenomen. De tractor mag enkel bediend worden door personen die technisch onderlegd, ouder dan 18 jaar zijn en —indien geboren na 01/09/1982— in het bezit zijn van een rijbewijs G voor de besturing van landbouwmachines.

Voor het werken met aanbouwmachines en het aan- en afkoppelen – zie specifieke fiches

Gebruik beperkt tot personen, ouder dan 18 jaar en —indien geboren na 01/09/1982— in het bezit van een rijbewijs G.

2 TRANSPORT

Controleer als de verkeerssignalisatie (zwaailicht) naar behoren functioneert en als het voertuig gekeurd is voor de openbare weg. In ieder geval moet de bediener voldoende technische kennis van de machine hebben en in het bezit zijn van het passende rijbewijs.

3 VÓÓR DE WERKEN

1. is voldoende signalisatie geplaatst bij werken nabij de openbare weg?
2. wordt de werkzone voldoende afgeschermd voor onbevoegden?
3. is de werkzone en staat van de ondergrond zorgvuldig op voorhand geïnspecteerd?

In het werkgebied is men verantwoordelijk ten opzichte van derden. Enkel personen die nodig zijn voor de bediening mogen zich in het werkgebied bevinden.

Maak de werkzone vooraf vrij van obstakels en plaats voldoende signalisatie nabij de openbare weg.

Controleer:

- het oliepeil van de verbrandingsmotor
- als er een brandblustoestel, gevarendriehoek, EHBO-kit en gevaarsjasje aanwezig is
- enkel originele hulpstukken en aanbouwapparatuur gebruikt worden
- het toerental van de aftakas van de tractor overeenstemt met dat van de aanbouwapparatuur
- bij het aankoppelen van hydraulische slangen moeten deze eerst drukloos gemaakt worden
- als de tractor en aanbouwapparaten voorzien zijn van de nodige afschermingen of beveiligingen
- de signalisatie (inclusief zwaailicht) naar behoren werkt en vrij is van vuil
- de toestand van de banden en spanning voldoet
- de aftakassen volledig afgeschermd zijn en de beschermhuis niet kan meedraaien
- de remmen naar behoren werken en de machine geen lekken vertoont
- bij het starten de versnelling in neutraal staat en de ontkoppelingspedaal volledig ingedrukt is

Bij verplaatsingen moet steeds de aanbouwapparatuur stilgelegd worden en de rempedalen gekoppeld worden.

4 TIJDENS DE WERKEN

- start de machine met de versnelling in neutraal en druk de ontkoppelingspedaal volledig in
- stap steeds achterwaarts uit en maak steeds gebruik van de handgrepen
- zet de aftakas af en de koppelingshendel in neutraal
- pas de rijsnelheid, van de tractor aan de weersomstandigheden en terrein aan
- bewerk een helling enkel in droge toestand, informeer hiervoor het instructieboekje
- als de tractor voorzien is van een rolbeugel, spring dan niet van een eventueel kantelende tractor, maar hou u stevig vast aan het stuur
- schakel de sperdifferentieel uit bij elke bocht en bij het rijden op de weg
- leg bij werkzaamheden aan werktuigen steeds de motor stil; het buiten werking stellen door de koppeling is onvoldoende
- bij vrijmaken van klemgeraakte aanbouwapparatuur dient de motor afgezet te worden
- gebruik enkel de ingerichte zitplaatsen, meerijden is enkel toegestaan op een speciaal daartoe ingerichte zitplaats
- verwijder geen onderdelen die ter bescherming dienen
- zijwaarts uitstekende werktuigen dienen zich tijdens het werken aan de hoge kant van de helling te bevinden
- controleer regelmatig op zichtbare mankementen, geluid, trillingen, enz. ... leg de machine bij mankementen direct stil

Stem je rijsnelheid, uitrusting en signalisatie van de tractor af op de werkomstandigheden.

Schakel de sperdifferentieel uit in bochten en het rijden op de weg.

Tanken:

Schakel de motor uit (laat de motor enigszins afkoelen), maak geen vuur, rook niet en kuis gemorste brandstof op. Sla alleen brandstof in aangepaste recipiënten met de juiste opschriften.

5 NÁ DE WERKEN

Reinig de machine na elk gebruik. Zet de motor af wanneer de machine achtergelaten wordt. Zet de parkeerrem op, verwijder de contactsleutel en sluit de cabine af. Plaats een stilstaand voertuig of werktuig of aanhangwagen zodanig weg dat de wielen geblokkeerd zijn door handrem of wielblokken.

Reinig de machine na elk gebruik. Herstellingen worden uitgevoerd door een vakman.

6 ONDERHOUD EN HERSTELLING

Laat de onderhoudswerkzaamheden door een vakman uitvoeren, zoals ze in de bijhorende richtlijnen beschreven zijn. Er mogen geen wijzigingen aan de tractor en de aanbouwapparatuur worden aangebracht. Herstellings- en onderhoudswerkzaamheden mogen alleen worden uitgevoerd als de motor stilgelegd is en de contactsleutel werd verwijderd. Gebruik voor het schoonmaken van de machine nooit benzine of licht ontvlambare producten. Vervang veiligheidsstickers als deze onleesbaar zijn geworden. Bij het verrichten van werkzaamheden aan geheven aanbouwapparatuur (werktuigen of onderdelen) moet deze steeds ondersteund worden.

Aarzel niet om uw diensthoofd of een bevoegd persoon te contacteren indien het toestel nagekeken moet worden.

VEILIGE GEBRUIKER

Motivatie om veilig te werken

Juiste keuze van machine

Deskundigheid : preventie

- Omkantelen
- Verplettering
- Vallen

VEILIGE GEBRUIKER

Deskundigheid

- ☞ Werken met machines vereist nodige kennis en ervaring
 - LET OP: kinderen jonger dan 16 jaar oud mogen niet werken met land- of tuinbouwmachines
 - (Vb: niet kunnen bereiken van rempedalen)

Opleiding en scholing

- ☞ Veel aandacht voor veilig machinegebruik door land- of tuinbouwscholen en vormingsinstellingen
- ☞ Ervaring is op dit vlak belangrijke troef,
 - Ook gebrek aan ervaring en beperkt inschattingsvermogen

VEILIGE GEBRUIKER

Persoonlijke beschermingsmiddelen

- Veiligheidshandschoenen
- Veiligheidsschoenen/ laarzen
- Veiligheidskledij
- Gehoorbescherming
- Hoofdbescherming

VEILIGE WERKOMGEVING

Circulatie op land- of tuinbouwbedrijf zelf

Op veld en in open lucht

In werkplaats en in stallen

Op openbare weg

- Modder
- Vallende lading
- Werkzaamheden langs de openbare weg

VEILIG OMGAAN MET MESTGASSEN

INLEIDING

Mestgassen in de agrarische sector

MESTGASSEN

ALGEMENE INFORMATIE

Soorten mestgassen

🔑 5 meest voorkomende mestgassen

- Ammoniak (NH_3)
- Zwavelwaterstof (H_2S)
- Methaan (CH_4)
- Waterstofcyanide of blauwzuurgas (HCN)
- Koolstofdioxide (CO_2)

MESTGASSEN

ALGEMENE INFORMATIE

Soorten mestgassen

☞ Ammoniak (NH₃)

- Sterk prikkelende geur
- Lichter dan lucht
- 3 nadelige eigenschappen:

- Corrosief
 - Bij huidcontact mogelijke vorming van brandwonden

- Giftig
 - Bij inhalatie sterke irritatie aan ogen en slijmvliezen
 - Laag risico op blijvende letsels

- Schadelijk voor milieu

MESTGASSEN

ALGEMENE INFORMATIE

Soorten mestgassen

☞ Waterstofsulfide of zwavelwaterstof (H₂S)

- Zeer Giftig gas met typische en sterke geur van rotte eieren
 - Bij hoge concentratie verlamming van de neuszenuw
- Zwaarder dan lucht:
- 4 nadelige eigenschappen
 - Ontvlambaar
 - Giftig
 - Algemene symptomen: branderige en tranende ogen, hoofdpijn, misselijkheid, braken, duizeligheid en kortademigheid
 - **Bij hoge concentraties: kan 1 x inademen fataal zijn .**
 - Schadelijk voor milieu
 - Explosief

MESTGASSEN

ALGEMENE INFORMATIE

Soorten mestgassen

☞ Methaan (CH₄)

- ▮ Methaan lichter dan lucht
 - Gemakkelijk te ventileren

- ▮ 2 nadelige eigenschappen
 - Zeer licht ontvlambaar
 - Explosief

MESTGASSEN

ALGEMENE INFORMATIE

Soorten mestgassen

☞ Waterstofcyanide of blauwzuurgas (HCN)

- Zeer giftig gas:
- Opname in lichaam door inhalatie of via huid
- Zwaarder dan lucht
- 3 nadelige eigenschappen
 - Ontvlambaar
 - Giftig
 - Schadelijk voor milieu

MESTGASSEN

ALGEMENE INFORMATIE

Soorten mestgassen

Koolstofdioxide (CO₂)

- Niet giftig gas
 - In hoge concentraties wel risico op verdringing van zuurstof
- Waarschuwingssymbool voor CO₂: bewusteloze persoon
- Koolstofdioxide zwaarder dan lucht → Blijft hangen boven grond

MESTGASSEN

RISICOFACTOREN

- ☞ Onderschatting v/h risico van mestgassen
- ☞ Onvoldoende veiligheidsmaatregelen
 - Vaak onvoldoende verluchting of betreding v/e mestsilo zonder zuurstofmasker
 - Meestal tijdens mixen van drijfmest in mestkelder en bij betreden v/e besloten ruimte
- ☞ Technisch probleem
- ☞ Tijdsdruk
- ☞ Reddingspoging

MESTGASSEN

RISICOFACTOREN & PREVENTIEMAATREGELEN

Mixen van mest

🔑 Filmpje: Veilig omgaan met mestgassen

- Belangrijkste aanbevelingen voor veilig mixen van mest: risicofactoren + preventiemaatregelen

MESTGASSEN

RISICOFACTOREN & PREVENTIEMAATREGELEN

Werkzaamheden in en rond mestilo's en –kelders

Preventiemaatregelen

Extra tips bij het mixen, verpompen en betreden van mestopslagen.

- Kijk uit voor dode vogels en knaagdieren
- Instellen van een 2° persoon als veiligheidswacht
- **HAAL HULP, HELP ZELF NIET .**

MESTGASSEN

ALGEMENE PREVENTIEMAATREGELEN

Voorlichting en instructie

- ☞ Zich bewust is v/d risico's van mestgassen
- ☞ Gezinsleden en medewerkers informeren wanneer er mestwerkzaamheden zijn

Organisatie werkzaamheden

- ☞ Best nooit alleen uitvoeren van werkzaamheden met mest
- ☞ Voldoende lang mechanisch ventileren
- ☞ Veiligheidswacht voorzien
- ☞ Duidelijke instructies
- ☞ Verlichting en communicatiemiddelen moeten explosievrij zijn
- ☞ Explosievrij gereedschap
- ☞ Gebruik v/e gasmeter: continue controle v/d aanwezige atmosfeer

MESTGASSEN

ALGEMENE PREVENTIEMAATREGELEN

Gebruik van PBM's

- ☞ Adembescherming :masker met onafhankele ademlucht
- ☞ Gasmeter/ zuurstofmeter (zelfs na lange verluchting)met alarmsignaal
- ☞ Gasmeter op de persoon bevestigd
 - Continue controle v/de atmosfeer

Dank u wel

Instituut voor Landbouw-
en Visserijonderzoek
Scheldeweg 68
9090 Melle – België
T + 32 (0)9 272 26 00
F +32 (0)9 272 26 01

dier@ilvo.vlaanderen.be
www.ilvo.vlaanderen.be

- Prevent Agri
s' Gravenstraat, 195
9810 Nazareth
- Robin De Sutter
Gsm : 0479/ 74 42 24
e-mail : robin.desutter@preventagri.vlaanderen